

SYLWIA OSZCZYK

POŹADNIK MYŚLENIA WIZUALNEGO

SKETCHNOTKI
W EDUKACJI

WiR

Od dawna marzyłam, aby napisać publikację pokazującą, jak krok po kroku tworzyć notatki wizualne. Chciałam podzielić się swoim doświadczeniem i zainspirować do tego, by rysować i notować inaczej: przestrzennie, kreatywnie i praktycznie.

Mam nadzieję, że dzięki temu poradnikowi spotkanie z myśleniem wizualnym będzie połączeniem przyjemnego z pożytecznym, a rysowanie notatek stanie się Twoją pasją.

Zapraszam w podróż po sketchnotingu!

SYLWIA OSZCZYK

WIR-SKLEP.PL

ISBN 978-83-68806-41-8

9 788366 804418

WiR

SPIIS TREŚCI

Przedmowa • 5

Plan działania • 6

Trochę teorii

Jak rysować notatki, aby nie błądzić w gąszczu treści • 9-16

Narzędzia do tworzenia notatek • 17

Wskazówki praktyka • 18-21

Jak skonstruować sketchnotkę? Elementy notatki wizualnej • 22-52

Ikoniczne inspiracje • 53-58

Wizualny zeszyt ćwiczeń, czyli mnóstwo praktyki

Rysnotkowe wprawki • 61-103

Czas na ćwiczenia. Twoje notatki graficzne • 104-110

Inspiracje, polecanki • 111-112

Zakończenie • 113

Przykładowe sketchnotki • 114-117

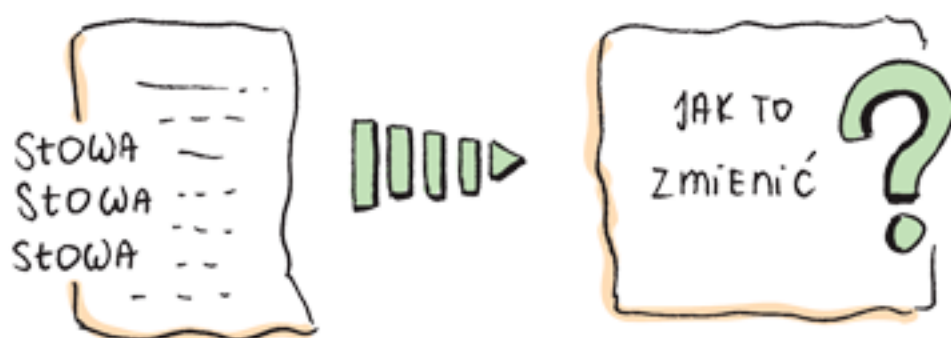
Bibliografia • 118-119

Jak rysować notatki, aby nie błądzić w gąszczu treści

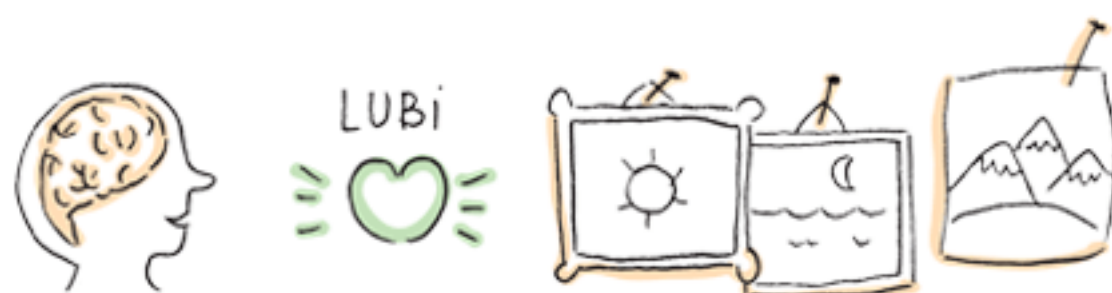
Notatka, notka, zapisek... Krótki tekst, wskazówka, wzmianka... Co jest celem notowania? Zapisanie informacji w sposób zwięzły, zrozumiały i prosty oraz jej zapamiętanie. Gromadzimy fiszki, karteluszeki, notatniki, aby mieć pod ręką konkretne wiadomości mądrze ujęte i łatwe do zapamiętania. Ale żeby zapamiętać, wcześniej należy zrozumieć treść materiału. Bez zrozumienia po prostu będziemy się uczyć na pamięć, na chwilę, mechanicznie i bezmyślnie... Nie posłużymy się taką wiedzą w przyszłości, nie będzie ona użyteczna, zniknie szybko i bez śladu.

Jak to jest z tym notowaniem? Dotychczas dominował linearny zapis treści – linijka pod linijką, od brzegu kartki do brzegu... Słowotok, zagmatwany często tekst, nagromadzenie zdań i wiadomości... I nudno, i odpychająco. Trudno uczyć się z takiej notatki, ponieważ zniechęca rozmiarami i monotonią. Łatwo się w niej pogubić, trzeba wielokrotnie ją czytać, a i tak efekty nie są najlepsze. Zatem warto notować inaczej, ciekawiej i efektywniej. Tak, aby zapisać informacje uporządkowane, logicznie skrócone, będące esencją materiału.

I tu właśnie przychodzi z pomocą myślenie wizualne, czyli po prostu myślenie obrazami. Twórcą tego terminu jest dr Robert Horn, autor książki *Visual Language*¹. Zauważył on, że połączenie tekstu z rysunkiem ułatwia komunikację, organizuje nasze myśli nielinearnie i przestrzennie. A to pozwala na jasne i zrozumiałe przekazywanie nawet skomplikowanych i abstrakcyjnych treści. Mózg lubi obrazy, ilustracje, a myślenie wizualne – oparte na rysowaniu i szkicowaniu – uruchamia pracę obydwu półkul. Mózg przetwarza pojęcia i słowa na obrazy, tworzy nowe połączenia neuronów i utrwala wiedzę. A wtedy lepiej i na dłużej zapamiętujemy treści, których się uczymy. Same korzyści, prawda? A to nie wszystko.

Allan Paivio stworzył koncepcję podwójnego kodowania², zgodnie z którą zdobywamy i utrwalamy informacje dwoma kanałami – werbalnym, czyli słownym, i wizualnym. Gdy łączymy oba sposoby kodowania, polepszamy pamięć. Wiadomości zapisują się w umyśle podwójnie. Mózg kojarzy treść z obrazem, utrwala ją mocniej, a my posługujemy się nią sprawniej, wydajniej i dłużej.

¹ R.E. Horn, *Visual language. Global communication for the 21st century*, MacroVU, Bainbridge Island 1998.

² Zob. S. Kawiorski, *Koncepcja podwójnego kodowania Allana Paivio w procesie percepcji czytanego tekstu*, „Podkarpackie Studia Biblioteczne” 2013, nr 2, <http://psb.ur.edu.pl/koncepcja-podwojnego-kodowania-allana-paivio-w-procesie-percepcji-czytanego-tekstu>, dostęp: 25.02.2021.

Karta opracowana na podstawie: T. Buzan, Ruch głowa, s. 24; B. Janiszewski, Mózg. To, o czym dorośli ci nie mówią; E. Borgosz, Mózg a uczenie - poradnik dla rodzica; P. Boguszeński, Między okiem a ręką, czyli jak działa mózg. Dokładny opis źródeł w bibliografii.

8

ikonki na polski

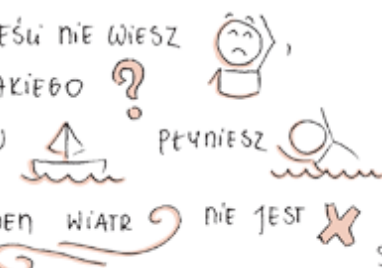
RYSUJ IKONKI
ZWIĄZANE Z TEMATEM,
LEKTURĄ, ZAGADNIENIEM,
POSTACIA...

POWSTANIE BAZA,
KTÓRĄ WYKORZYSTASZ
DO NOTATEK.

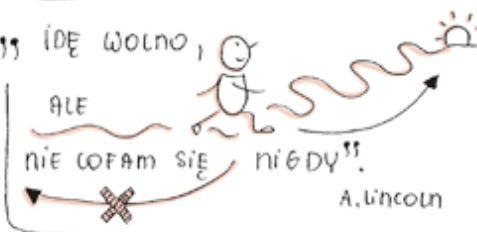

STAŃ SIĘ RYSOWNIKIEM CYTATÓW

„JEŚLI NIE WIESZ,
DO JAKIEGO ?
PORTU PŁYNIESZ,
ŻADEN WIATR NIE JEST DOBRY”.
SENEKA

„IDĘ WOLNO,
ALE
NIE COFAM SIĘ
NIGDY”.
A. LINCOLN

„NIGDY NIE REZYGNUJ Z CELU TYLKO
DLATEGO, ŻE OSIĄGNIĘCIE GO
WYMAGA CZASU. CZAS: TAK UPŁYNIĘ”.
H. JACKSON BROWN

ZOBACZ MOJE POMYSŁY, A POTEM
POKAŻ CYTATY WIZUALNIE -
PO SWOJEMU.
DOBRYCH PROJEKTÓW!

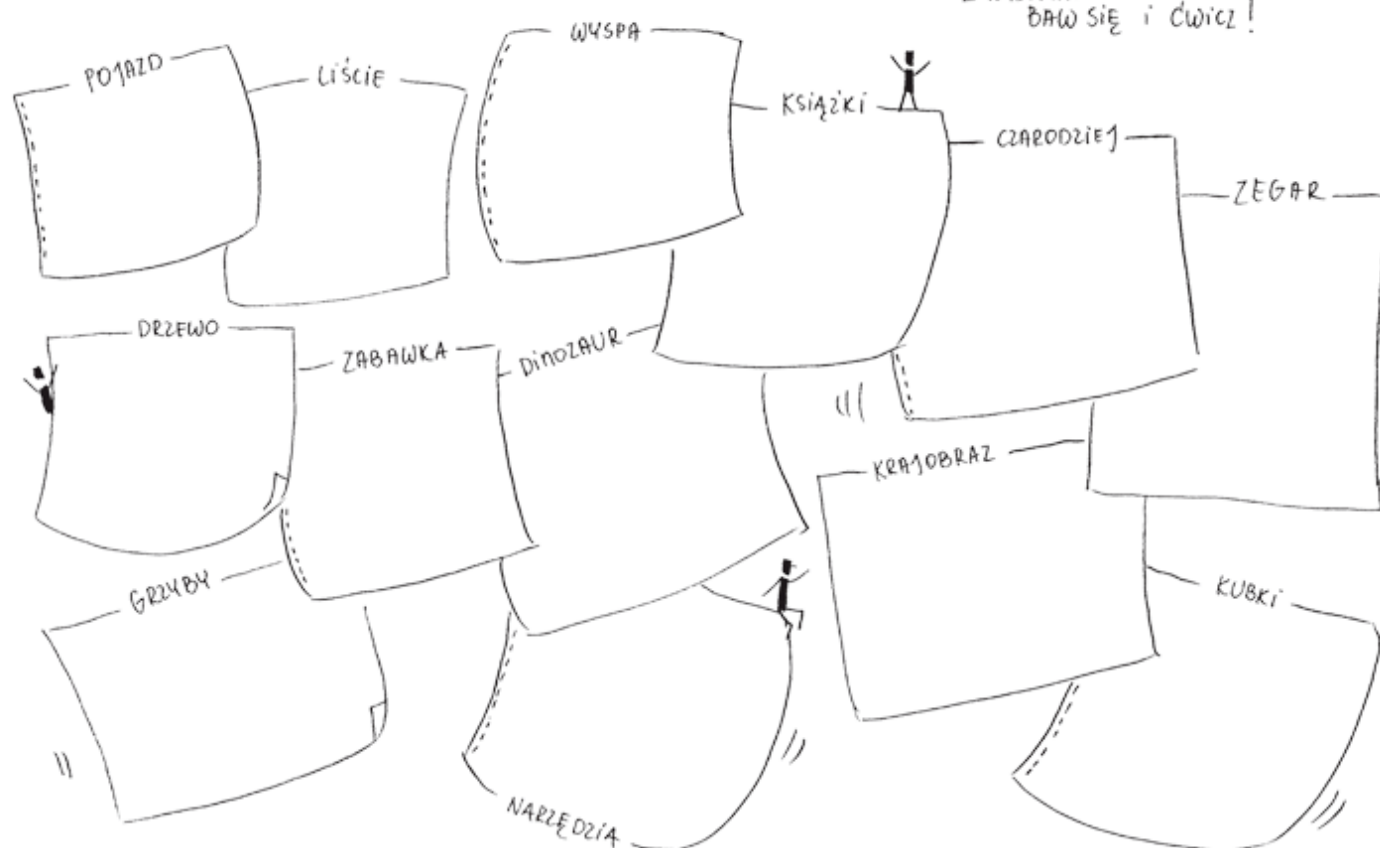
„BYĆ MOŻE URODZIŁAŚ SIĘ BEZ SKRZYDEŁ.
ALE NAJWAŻNIEJSZE, ŻEBYŚ NIE PRZESKADZAŁA
IM WYROSNAĆ”.
C. CHANEL

„JEŚLI MASZ MARZENIE, MUSISZ UCHWYCIĆ SIĘ GO
I NIGDY NIE PUŚCZAĆ”.
C. BURNETT

„BEZ OTWARTEGO UMYSŁU NIE DA SIĘ
ODNIEŚĆ SUKCESU”.
M. STEWARD

RYSUNKOWE WYZWANIE 1

KĄŻDEGO DNIA NARYSUY
OBRAZEK ZGODNY
Z KASTEM.
BAW SIĘ I ĆWICZ!

edUKSIEGARNIA.PL